TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. sausio 26 d.*

„Apeliacinis skundas — Konkurencija — Karteliai — Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos vonios kambario įrangos rinkos — Pardavimo kainų koordinavimas ir keitimasis neskelbtina komercine informacija — Reglamentas (EB) Nr. 1/2003 — 23 straipsnio 2 dalis — Maksimali 10 % apyvartos riba — Pareiga motyvuoti — Teisėtų lūkesčių apsauga“

Byloje C-611/13 P

dėl 2013 m. lapkričio 26 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Hansa Metallwerke AG, įsteigta Štutgarte (Vokietija),

Hansa Nederland BV, įsteigta Neikerke (Nyderlandai),

Hansa Italiana Srl, įsteigta Castelnuovo del Garda (Italija),

Hansa Belgium, įsteigta Asėje (Belgija)

Hansa Austria GmbH, įsteigta Zalcburge (Austrija),

atstovaujamos *Rechtsanwälte* S. Cappellari, H.-J. Hellmann ir C. Malz,

apeliantės,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos Komisijai, atstovaujamai L. Malferrari ir R. Sauer, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

Europos Sąjungos Tarybai,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, teisėjai M. Berger, E. Levits, S. Rodin (pranešėjas) ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Wathelet,

* Proceso kalba: vokiečių.

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. rugsėjo 10 d. posėdžiui,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniu skundu *Hansa Metallwerke AG*, *Hansa Nederland BV*, *Hansa Italiana Srl*, *Hansa Belgium* ir *Hansa Austria GmbH* prašo panaikinti 2013 m. rugsėjo 16 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Hansa Metallwerke ir kt. / Komisija* (T-375/10, nepaskelbtas Rink., toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2013:475), kuriuo šis teismas atmetė jų ieškinį dėl 2010 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimo C(2010) 4185 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/39092 – Vonios kambario įranga) (toliau – ginčijamas sprendimas) panaikinimo iš dalies, arba, nepatenkinus šio prašymo, sumažinti šiuo sprendimu apeliantėms skirtą baudą.

Teisinis pagrindas

Reglamentas (EB) Nr. 1/2003

2 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [EB 81 ir 82] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 23 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta:

„2. Komisija savo sprendimu gali skirti baudas įmonėms ar įmonių asociacijoms, jei jos tyčia ar dėl neatsargumo:

a) pažeidžia [EB 81 ar 82] straipsnio nuostatas; <…>

<…>

Vienai įmonei ar įmonių asociacijai – pažeidimo dalyvei skiriama bauda negali viršyti 10 % jos bendrosios apyvartos praėjusiais ūkiniais metais.

<…>

3. Nustatant baudos dydį atsižvelgiama į pažeidimo sunkumą ir trukmę.“

2006 m. gairės

3 Pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairių (OL C 210, 2006, p. 2, toliau – 2006 m. gairės) 2 punkte dėl baudų nustatymo nurodyta, kad „Komisija turi atsižvelgti į pažeidimo sunkumą ir trukmę“ ir kad „paskirta bauda negali viršyti [Reglamento Nr. 1/2003] 23 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 pastraipose nustatytų ribų“.

4 2006 m. gairių 37 punkte nustatyta:

„Nors šiose Gairėse nurodomas bendras baudų apskaičiavimo metodas, tam tikros bylos ypatumai ar būtinybė siekti atgrasomojo poveikio konkrečioje byloje gali pateisinti Komisijos nukrypimą nuo šių metodų ar nuo 21 punkte nustatytų apribojimų.“

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

5 Ginčo aplinkybės išdėstytos skundžiamo sprendimo 1–34 punktuose ir jas galima apibendrinti, kaip nurodyta toliau.

6 Apeliantės yra santechninės armatūros prekių gamintojos.

7 2004 m. liepos 15 d. *Masco Corp.* ir jos dukterinės bendrovės, tarp kurių buvo *Hansgrohe AG*, gaminanti santechninės armatūros prekes, ir *Hüppe GmbH*, gaminanti dušo uždangas, pranešė Komisijai apie kartelį vonios kambario įrangos sektoriuje ir pateikė prašymą atleisti jas nuo baudų pagal Komisijos pranešimą apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 45, 2002, p. 3; toliau – 2002 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo) arba, nepatenkinus šio prašymo, sumažinti baudų, kurios gali būti skirtos, dydį.

8 2004 m. lapkričio 9 ir 10 d. Komisija atliko iš anksto nenumatytus patikrinimus įvairių bendrovių ir nacionalinių profesinių asociacijų, veikiančių vonios kambario įrangos srityje, patalpose. Laikotarpiu nuo 2005 m. lapkričio 15 d. iki 2006 m. gegužės 16 d. šioms bendrovėms ir asociacijoms, įskaitant apeliantes, pateikusi prašymus suteikti informacijos, 2007 m. kovo 26 d. Komisija priėmė pranešimą apie kaltinimus; apie šį pranešimą pranešta apeliantėms.

9 Po 2007 m. lapkričio 12–14 d. vykusios apklausos ir 2009 m. liepos 9 d., be kita ko, apeliantėms išsiuntusi raštą, kuriame išdėstytos faktinės aplinkybės, ir prašymus suteikti papildomos informacijos, 2010 m. birželio 23 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą; jame konstatavo SESV 101 straipsnio 1 dalies ir 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo (OL L 1, 1994, p. 3, 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 52 t., p. 3) 53 straipsnio pažeidimą vonios kambario įrangos sektoriuje. Šis pažeidimas, kurį darė 17 įmonių, tęsėsi įvairiais laikotarpiais nuo 1992 m. spalio 16 d. iki 2004 m. lapkričio 9 d. ir tai buvo visuma antikonkurencinių susitarimų arba suderintų veiksmų Belgijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Nyderlandų ir Austrijos teritorijose. Su karteliu susiję produktai yra vonios kambario įranga, priklausanti vienam iš šių trijų prekių pogrupių: santechninės armatūros prekės, dušo uždangos ir jų priedai, taip pat keramikos prekės.

10 Kiek tai susiję su apeliančių dalyvavimu darant konstatuotą pažeidimą, pirma, Komisija nurodė, kad nors pažeidimo laikotarpiu daugiausia gamino santechninės armatūros prekes, vis dėlto jos žinojo apie įvairius produktus, su kuriais susijęs pažeidimas, atsižvelgiant į jų dalyvavimą slaptuose įvairių koordinavimo organizacijų, kurioms priklausė, susitikimuose. Antra, kiek tai susiję su geografine kartelio apimtimi, Komisija padarė išvadą, kad apeliantės dalyvavo susitikimuose penkiose iš šešių valstybių narių, kuriose pažeidimo darymas buvo konstatuotas iki 2002 m., t. y. Belgijoje, Vokietijoje, Italijoje, Nyderlanduose ir Austrijoje. Dėl Prancūzijos Komisija pripažino, kad, nepaisant to, jog pažeidimas ten buvo daromas nuo 2002 m., apeliantės tais metais nustojo dalyvauti atitinkamoje nacionalinėje profesinėje asociacijoje. Vis dėlto atsižvelgdama į įvairią informaciją ir įrodymus ji manė, kad apeliantės pagrįstai galėjo turėti abejonių dėl to, jog konstatuotam pažeidimui būdingi antikonkurenciniai veiksmai turėjo poveikį Prancūzijos teritorijoje. Todėl Komisija padarė išvadą, kad apeliantės negalėjo nežinoti apie nagrinėjamo pažeidimo bendrą apimtį ir pagrindines ypatybes.

11 Dėl šių priežasčių Komisija ginčijamo sprendimo 2 straipsnio pirmos pastraipos 5 punkte apeliantėms iš viso skyrė 14 758 220 EUR baudų.

12 Apskaičiuodama šias baudas Komisija rėmėsi 2006 m. gairėmis.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

13 2010 m. rugsėjo 8 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo apeliantės pareiškimą; juo ji Bendrajame Teisme pareiškė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo ir nurodė šešis ieškinio pagrindus. Pirmasis pagrindas susijęs su teisės ir vertinimo klaida, padaryta dėl baudos, skirtos pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, maksimalaus dydžio, antrasis – su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu, trečiasis – su šio reglamento 23 straipsnio 2 dalies, aiškinamos kartu su 2002 m. pranešimu dėl bendradarbiavimo, pažeidimu, kurį lėmė klaida apskaičiuojant baudos dydį, ketvirtasis – su negaliojimo atgal principo pažeidimu, penktasis – su principo *nulla poena sine lege*, išplaukiančio iš minėto reglamento 23 straipsnio 2 dalies, pažeidimu ir šeštasis – su administracinių veiksmų teisėtumo ir teisinio saugumo principų pažeidimu.

14 Subsidiariai apeliantės prašė sumažinti skirtą baudą.

15 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė visą ieškinį.

Šalių reikalavimai

16 Apeliantės Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek jis susijęs su apeliantėmis,

— nepatenkinus šio reikalavimo, sumažinti baudą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas, o

— jei nebūtų patenkinti šie prašymai, panaikinti skundžiamą sprendimą ir grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad jis priimtų naują sprendimą.

17 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą,

— nepatenkinus šio reikalavimo, jeigu būtų iš dalies panaikintas skundžiamas sprendimas, atmesti ieškinį ir

— priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

18 Grįsdamos savo apeliacinį skundą apeliantės remiasi trimis pagrindais. Pirmasis pagrindas susijęs su tuo, kad Bendrasis Teismas pažeidė bausmių ir sankcijų individualizavimo principą. Antrasis – su pareigos motyvuoti pažeidimu. Trečiasis pagrindas susijęs su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu.

Dėl pirmojo pagrindo, susijusio bausmių individualizavimo principo pažeidimu

Šalių argumentai

19 Pirmajame pagrinde apeliantės teigia, kad Bendrasis Teismas, be kita ko, skundžiamo sprendimo 87 punkte pažeidė bausmių individualizavimo principą.

20 Ginčijamame sprendime Komisija padarė teisės klaidą, naudodamasi įgaliojimais nustatyti baudų dydį, jai suteiktais pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį, nes nustatydama apeliantėms skirtos baudos dydį ji taikė 2006 m. gaires.

21 Taikant šiose gairėse nustatytą bendrą apskaičiavimo metodą esant tokiai situacijai, kaip nagrinėjamoji šioje byloje, nuolat viršijama 10 % maksimali riba, nustatyta Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje, ypač nediversifikuotų vieną produktą gaminančių įmonių atveju. Vadinasi, taikant šį metodą tinkamai neatsižvelgiama į šių įmonių padarytų pažeidimų trukmės ir sunkumo kriterijus, apie kuriuos kalbama Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 3 dalyje. Taigi taikant šias gaires dar labiau nei Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairėmis (OL C 9, 1998, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 171; toliau – 1998 m. gairės) pažeidžiamas bausmių individualizavimo principas.

22 Apeliantės teigia, kad pagal Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnį Bendrasis Teismas turi neribotą jurisdikciją, kuri jį įgalioja, be kita ko, pakeisti Komisijos vertinimą savuoju, taigi panaikinti, sumažinti ar padidinti jos skirtą baudą. Be to, iš 2011 m. birželio 16 d. Sprendimo *Putters International / Komisija* (T-211/08, EU:T:2011:289) ir iš 2012 m. kovo 28 d. Komisijos sprendimo dėl procedūros pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla COMP/39.452 – Langų ir langų bei durų apkaustai; toliau – 2012 m. kovo 28 d. sprendimas) matyti, kad kai Komisija, įgyvendindama savo įgaliojimus nustatyti baudos dydį, padaro klaidą, pats Bendrasis Teismas, naudodamasis neribota jurisdikcija, turi savarankiškai įvertinti baudą, atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes.

23 Skundžiamo sprendimo 87 punkte Bendrasis Teismas neatliko tokio vertinimo ir tik klaidingai pateikė nuorodą į teismo praktiką, susijusią su 1998 m. gairių suderinamumu su bausmių individualizavimo principu, manydamas, kad ši praktika taip pat taikoma 2006 m. gairėms.

24 Komisija teigia, kad šis pagrindas nepriimtinas ir bet kuriuo atveju nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

25 Pirmajame pagrinde apeliantės iš esmės kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad šis skundžiamo sprendimo 87 punkte pažeidė Sąjungos teisę, konkrečiai – bausmių individualizavimo principą, kai savarankiškai neįvertino baudos ir priėjo prie išvados, kad Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje numatyta maksimali 10 % apyvartos riba ir su šia riba susijusi Teisingumo Teismo praktika, susiformavusi taikant 1998 m. gaires, yra taikomos nustatant baudas, skiriamas pagal 2006 m. gaires. Taigi Bendrasis Teismas neatsižvelgė į tai, kad taikant 2006 m. gaires, pirma, apskaičiuojant baudą pakankamai neatsižvelgiama į pažeidimų sunkumą ir trukmę ir, antra, 10 % maksimali riba nuolat viršijama nediversifikuotų vieną produktą gaminančių įmonių atveju.

26 Reikia konstatuoti, kad taip nusprendęs Bendrasis Teismas nepadarė jokios teisės klaidos.

27 Kaip Bendrasis Teismas teisingai pažymėjo skundžiamo sprendimo 87 punkte, iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad aplinkybė, jog dėl šio reglamento 23 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatytos maksimalios 10 % apyvartos ribos taikymo tam tikrų veiksnių, kaip antai pažeidimo sunkumo ir trukmės, veiksmingai neatspindi skirtos baudos dydis, yra tik paprasčiausia maksimalios galutinio baudos dydžio ribos taikymo pasekmė (be kita ko, žr. 2005 m. birželio 28 d.

Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 279 punktą ir 2012 m. liepos 12 d. Sprendimo *Cetarsa / Komisija*, C-181/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2012:455, 81 punktą).

28 Šia viršutine riba siekiama išvengti atvejų, kai skiriamos tokios baudos, kurių, kaip numanoma, įmonės, atsižvelgiant į jų dydį, nustatomą nors apytikriai ir netiksliai, pagal jų bendrą apyvartą, negalės sumokėti (2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 280 punktas ir 2012 m. liepos 12 d. Sprendimo *Cetarsa / Komisija*, C-181/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2012:455, 82 punktas).

29 Taigi tai yra vienodai visoms įmonėms taikoma riba, priklausanti nuo konkrečios įmonės dydžio ir turinti užkirsti kelią pernelyg didelėms ir neproporcingoms baudoms. Todėl šios maksimalios ribos tikslas yra kitoks ir jis nepriklauso nuo pažeidimo sunkumo ir trukmės kriterijų tikslo (2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 281 ir 282 punktai ir 2012 m. liepos 12 d. Sprendimo *Cetarsa / Komisija*, C-181/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2012:455, 83 punktas).

30 Vadinasi, argumentus, susijusius tiek su nepakankamu atsižvelgimu į pažeidimų sunkumą ir trukmę dėl Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje numatytos maksimalios ribos taikymo, tiek su tuo, kad ši riba dėl 2006 m. gairių, priešingai, nei taikant 1998 m. gaires, buvo nuolat viršijama nediversifikuotų vieną produktą gaminančių įmonių atveju, reikia atmesti kaip nepagrįstus.

31 Net jeigu apskaičiuojant baudas, skirtinas nedaug produktų siūlančioms įmonėms, tarpinės sumos dažniau viršija Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje numatytą maksimalią ribą, kai Komisija taiko 2006 m. gaires, o ne 1998 m. gaires, ši aplinkybė negali paneigti šios ribos taikymo teisėtumo, kurį Teisingumo Teismas nurodė kalbėdamas apie baudas, paskirtas tiek pagal pirmąsias, tiek pagal antrąsias gaires.

32 Taigi Bendrojo Teismo negalima kaltinti tuo, kad jis skundžiamo sprendimo 87 punkte pakartojo Komisijos pateiktą apeliantėms skirtos baudos dydžio vertinimą, pagrįstą 2006 m. gairėmis, nepriklausomai neanalizuodamas šios baudos.

33 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pirmasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas.

Dėl antrojo pagrindo, susijusio su pareiga motyvuoti

Šalių argumentai

34 Antrajame pagrinde apeliantės teigia, kad Bendrojo Teismo samprotavimai, susiję su bausmių individualizavimo principu, yra nepakankamai motyvuoti. Nors skundžiamo sprendimo 80 ir paskesniuose punktuose, visų pirma 87 punkte, Bendrasis Teismas išnagrinėjo tam tikrus apeliančių argumentus dėl šio klausimo, jis neatsižvelgė į argumentus, susijusius su 2011 m. birželio 16 d. Sprendimu *Putters International / Komisija* (T-211/08, EU:T:2011:289), konkrečiai kalbant, į tai, apie ką kalbama to sprendimo 75 punkte, nepaisant to, kad apeliantės šiems argumentams teikė didelę reikšmę. Be to, skundžiamame sprendime nepateikiama nuoroda į 2012 m. kovo 28 d. sprendimo reikšmingus motyvus, todėl Bendrasis Teismas nesprendė dėl šių klausimų.

35 Komisija atsikerta, kad Bendrasis Teismas turėjo išdėstyti tik esminius jos sprendimo motyvus, o ne pateikti nuorodą į konkretaus teismo sprendimo *obiter dictum* ar į vėlesnį Komisijos sprendimą.

Teisingumo Teismo vertinimas

36 Reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką Bendrajam Teismui tenkanti pareiga motyvuoti nereikalauja, kad šis teismas išsamiai ir vieną po kito išnagrinėtų visus ginčo šalių argumentus, todėl motyvavimas gali būti netiesioginis, su sąlyga, kad jis leidžia suinteresuotiesiems asmenims sužinoti, dėl kokių priežasčių Bendrasis Teismas atmetė jų argumentus, o Teisingumo Teismui – turėti pakankamai informacijos, kad galėtų vykdyti savo kontrolę (šiuo klausimu, be kita ko, žr. 2004 m. sausio 7 d. Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. / Komisija*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, EU:C:2004:6, 372 punktą ir 2008 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *FIAMM ir kt. / Taryba ir Komisija*, C-120/06 P ir C-121/06 P, EU:C:2008:476, 96 punktą).

37 Konkrečiai kalbant, pareiga motyvuoti sprendimus iš principo negali būti išplėsta taip, kad Bendrasis Teismas turėtų pagrįsti vienoje byloje priimtą sprendimą kitoje jo išnagrinėtoje konkrečioje byloje priimto sprendimo atžvilgiu ir juo labiau kitoje byloje Komisijos priimto sprendimo atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 66 punktą ir 2014 m. rugsėjo 4 d. Nutarties *Metropolis Inmobiliarias y Restauraciones / VRDT*, C-509/13 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2014:2173, 51 punktą).

38 Kadangi skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas aiškiai išdėstė motyvus, dėl kurių atmetė apeliančių argumentus, susijusius su bausmių individualizavimo principo pažeidimu, antrąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl trečiojo pagrindo, susijusio su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu

39 Trečiajame pagrinde apeliantės teigia, kad buvo pažeistas teisėtų lūkesčių apsaugos principas.

40 Šiuo klausimu apeliantės, be kita ko, nurodo, kad, kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 104 punkto, neginčytina, jog Komisija kelis kartus pažeidė procedūros taisykles, perduodama kitoms įmonėms su apeliantėmis susijusias verslo paslaptis. To sprendimo 102–119 punktuose Bendrasis Teismas labai formaliai įvertino tai, kaip Komisija laikėsi teisėtų lūkesčių apsaugos principo, neatsižvelgdamas į esminį apeliančių pasitikėjimą Komisijos tarnybomis įgyvendinant 2002 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo.

41 Bendradarbiaujančios įmonės turėtų galėti pasitikėti Komisijos garantijomis, jeigu jas tinkamu būdu suteikė bylą nagrinėjantys atsakingi tarnautojai. Išvada, kurią skundžiamo sprendimo 115 punkte padarė Bendrasis Teismas, kad tokios garantijos nesukuria tokių teisėtų lūkesčių, nes jas suteikė ne kompetentinga tarnyba, apeliančių manymu, prieštarauja bendrajam interesui, kad būtų persekiojama už pažeidimus, ir pažeidžia teisėtų lūkesčių apsaugos principą.

42 Anot Komisijos, šį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Teisingumo Teismo vertinimas

43 Svarbu pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 110–116 punktuose Bendrasis Teismas išnagrinėjo tai, ar Komisija pažeidė teisėtų lūkesčių apsaugos principą, nesumažindama apeliantėms skirtos baudos dydžio.

44 Šiuo aspektu skundžiamo sprendimo 111 punkte Bendrasis Teismas teisingai pabrėžė, kad iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, jog tam, kad būtų galima remtis teise reikalauti teisėtų lūkesčių apsaugos, turi būti įvykdytos trys kumuliacinės sąlygos, įskaitant sąlygą, kad Europos Sąjungos administracija turi būti pateikusi tikslias, besąlygines ir nuoseklias garantijas (šiuo klausimu žr. 2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *AER / Karatzoglou*, C-213/06 P, EU:C:2007:453, 33 punktą ir

2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Masdar (JK) / Komisija*, C-47/07 P, EU:C:2008:726, 81 punktą). Paskui skundžiamo sprendimo 113–116 punktuose Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad nagrinėjamu atveju šios sąlygos nebuvo įvykdytos.

45 Kadangi apeliančių argumentuose kalbama būtent apie skundžiamo sprendimo 115 punktą, susijusį su tuo, kad Komisijos atitinkami tarnautojai ar tarnybos neturėjo įgaliojimų suteikti tokių garantijų, pakanka konstatuoti, jog šis punktas bet kuriuo atveju yra perteklinis, todėl šie argumentai negali lemti skundžiamo sprendimo panaikinimo.

46 Taigi trečiąjį pagrindą reikia atmesti kaip nereikšmingą.

47 Kadangi nė vienas iš apeliančių nurodytų pagrindų nebuvo pripažintas pagrįstu, reikia atmesti visą apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

48 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.

49 Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir apeliantės pralaimėjo bylą, pastarosios turi padengti išlaidas, susijusias su šiuo apeliaciniu procesu.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **Atmesti apeliacinį skundą.**

2. **Priteisti iš *Hansa Metallwerke AG, Hansa Nederland BV, Hansa Italiana Srl, Hansa Belgium* ir *Hansa Austria GmbH* bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.